

Nederlandse Vereniging van Orthodontisten waarschuwt:

‘Grote bezwaren en risico’s aan internetbeugels’

In de orthodontie is een nieuwe ontwikkeling gaande: ‘internetbeugels’. Het werkt zo: een tandarts maakt een 3D-scan, de online aanbieder stelt een behandelplan op en stuurt de patiënt een set aligners op. De Nederlandse Vereniging van Orthodontisten (NVvO) maakt zich zorgen en waarschuwt voor de gevaren. Zo is er gebrek aan monitoring, onduidelijkheid over wie waarvoor verantwoordelijk is, kunnen de kosten hoger uitvallen dan verwacht en zijn er gevaren voor het gebit.

Tekst **Sacha Eikenboom**

Het lijkt misschien op het eerste gezicht best handig. Je bent niet blij met je gebit, maar hebt ook geen zin in een dure en intensieve orthodontiebehandeling. Bedrijven als DrSmile en PlusDental zeggen daar een oplossing voor te hebben. In een aangesloten tandartspraktijk wordt een 3D-scan gemaakt, de bedrijven maken een behandelplan en sturen je thuis een set aligners op. Vervolgens kun je zelf aan de slag met de internetbeugels, ook wel doe-het-zelfbeugels genoemd, zonder verder nog naar de orthodontist of tandarts te hoeven. Makkelijk en lekker goedkoop. Toch? “Nou nee”, zegt Dima Dvortsin, voorzitter van de Nederlandse Vereniging van Orthodontisten (NVvO). “Voor consumenten lijken inderdaad alleen de voordelen zichtbaar van internetbeugels. Er is fors reclame voor gemaakt, met mooie foto’s en leuke prijzen. Het geheel komt over als een behapbaar en aantrekkelijk alternatief voor volwassenen voor een reguliere orthodontische behandeling. Maar wij zien als professionals een aantal grote bezwaren en risico’s.”

Behandelplan

Een van die bezwaren is dat het een ongecontroleerd traject is, zegt Dvortsin. “Er is geen specialist bij betrokken. Bij DrSmile zijn bijvoorbeeld 10 tandartspraktijken in Nederland aangesloten, bij PlusDental 23. Een tandarts maakt in een van die praktijken een 3D-scan, maar stelt geen diagnose. Hij of zij maakt ook niet het behandelplan. Dat wordt gedaan door de online aanbieder, maar het is niet duidelijk wie dat doet en hoe.” Er zijn ook aanbieders die helemaal niet samenwerken met een tandartspraktijk, zoals Smileunion en Straight Teeth Direct. Deze bedrijven sturen een afdrukset op, waarmee consumenten thuis een afdruk kunnen maken. Deze wordt teruggestuurd naar het bedrijf, waarna het bedrijf een behandelplan maakt en een setje aligners opstuurt.

Een behandelplan opstellen is volgens Dvortsin helemaal niet mogelijk op basis van enkel een 3D-scan of afdruk. “Voor een behandelplan heb je een aantal zaken nodig: de klinische observatie, röntgenfoto’s, kennis over de algemene gezondheid en fysieke situatie van het gebit. Alleen op basis van een 3D-scan of

afdruk zonder het gebit van de patiënt geanalyseerd te hebben, kun je geen verantwoord goed behandelplan opstellen.” Bovendien dient voor of tijdens de behandeling vaak ruimte te worden gemaakt middels zogenaamde stripping van tandglazuur, zegt Dvortsin. “Dit is een onomkeerbare handeling. Zaak is dat dit op kundige en verantwoorde wijze plaatsvindt.”

Monitoring

Daarnaast is er bij deze bedrijven amper sprake van monitoring, zegt Dvortsin. De meeste monitoring gebeurt via een app. “Specialistische zorg in de praktijk is juist heel belangrijk, om schade te voorkomen. Het gebit kan door een verkeerde orthodontische behandeling of ongecontroleerde krachten overbelast raken, tanden kunnen mobiel worden, er kan schade ontstaan aan tandwortels, de beet kan ontre-

geld raken, er kan zelfs tandverlies optreden. Daarnaast zijn er parodontale risico’s, zeker bij parodontaal gecompromitteerde patiënten. Actieve controle en begeleiding door een specialist is van het grootste belang.”

Voor een visuele controle is het prima om mondfoto’s te gebruiken, geeft Dvortsin aan. “Als service kan het prima werken. Het is ook makkelijk voor de patiënt, omdat die niet naar de praktijk hoeft te komen. Daar hebben we niets op tegen; de NVvO omarmt innovaties. Alleen moet het wel op zeer bewuste wijze worden toegepast: als service en niet als vervanging van reguliere controles. Zaken als de uitwerking van de beugel, de pasvorm, eventuele overbelasting of mobiliteit van bepaalde tanden of juist vastgroeïende tanden in de kaak – ankylose – zijn niet te vatten in een plaatje. Daar heb je een controle bij een specialist voor nodig.”

Orthodontist Dima Dvortsin, voorzitter van de NVvO

Duurder uit

Een derde bezwaar van de NVvO tegen internetbeugels zit in de kosten. De bedrijven adverteren met kosten van een paar tientjes per maand. Dvortsin: “De consument rekent dan uit hoeveel maanden hij bezig is en denkt vervolgens dat het een aantrekkelijk bedrag is. De realiteit is anders. Er wordt in sommige gevallen een fikse rente tot bijna 10% gerekend. Ook lopen de maandelijkse bedragen nog door nadat men al klaar is met de behandeling, tot wel zes jaar.”

Ter illustratie: DrSmile rekent voor een behandeltraject € 31,- per maand voor een licht probleem tot € 44,- per maand voor complexere problemen. Dit tarief is volgens DrSmile gebaseerd op een betalingstermijn van zes jaar inclusief 9,9% rente per jaar. De behandeling van een complexer probleem

in termijnen kost zo € 3.168,-. Ook kan gekozen worden voor een eenmalige betaling van € 1.690,- (licht) tot € 2.690,- (complex).

PlusDental hanteert een zelfde soort betalingsregeling. Deze varieert van een vanaf-bedrag van € 27,57 (licht) per maand gedurende zes jaar of een eenmalige betaling van € 1.690,- tot € 43,89 per maand gedurende zes jaar of een eenmalige betaling van € 2.690,- bij zware gevallen. Bij betaling in termijnen wordt 5,588% rente gerekend.

Daarnaast speelt nog iets anders bij de kosten, volgens Dvortsin: de nazorg. “Wat gebeurt er na de beugelbehandeling? Blijft het gebit stabiel, welke vorm van retentie wordt toegepast, wat als het resultaat tegenvalt? Het natraject is onduidelijk en kan tot flinke kosten leiden. Het is een beetje appels met peren vergelijken, maar in veel gevallen kun je met

een internetbeugel juist duurder uitkomen dan met een reguliere orthodontiebehandeling.”

Herbehandeling

En dan is er nog de kwestie van de verantwoordelijkheid. Wie is verantwoordelijk voor de behandeling? Wat als er problemen ontstaan bij de behandeling? Is de tandartspraktijk die de scans maakt aan te spreken als de behandeling niet goed verloopt? En bij wie kun je terecht als er iets misgaat in de behandeling? Dat is onduidelijk, zegt Dvortsin. “Ik kan als orthodontist altijd als service een korte herbehandeling aanbieden aan mijn patiënten als het resultaat bijvoorbeeld snel terugloopt. Maar hoe zit dat bij de internetbeugels? In een orthodontiepraktijk biedt men controles, medewerking en loyaliteit. Daar is bij dit soort aanbieders geen sprake van. Dat zijn onvoorzien valkuilen waar behandelaars en patiënten geen weet van hebben.”

Noodklok

Er is niet bekend hoeveel mensen een internetbeugel gebruiken of gebruikt hebben. Het oorspronkelijk Duitse DrSmile claimt meer dan 50.000 klanten te hebben gehad. Het eveneens Duitse PlusDental sprak eind 2020 over meer dan 15.000 klanten. De ontwikkeling is overgewaaid uit Amerika, waar internetbeugels al een paar jaar in zwang zijn. Daar zijn al wel gevallen bekend waar onomkeerbare schade is opgetreden en claims lopen, weet Dvortsin. In Nederland lijken de internetbeugels op dit moment nog geen groot probleem, maar onder orthodontisten spelen wel verhalen van patiënten die een internetbeugel gedragen hebben of dit overwegen. Dvortsin: “Het regent nog geen klachten,

maar we willen patiënten tijdig informeren, waarschuwen en behoeden voordat de eerste klachten zich voordoen. Specialistenverenigingen in Amerika en Europa luiden de noodklok.” Europese orthodontieverenigingen hebben een gezamenlijke verklaring opgesteld, waarin ze afstand nemen van internetbeugels en waarschuwen voor de gevaren.

En even voor de duidelijkheid: de waarschuwing van de NVvO komt dus niet voort uit angst voor eigen inkomsten? Dvortsin: “Nee. In meerdere regio's hebben orthodontisten wachtlijsten, dus we hebben geen tekort aan patiënten. De zorg voor de patiënt staat centraal.”

Wat zouden mondhygiënist volgens hem patiënten die een internetbeugel overwegen kunnen adviseren? “Win advies in bij een orthodontist. Dan weet je 100% zeker dat in alle gevallen veilig en goed wordt gehandeld. Bij een online aanbieder loop je bepaalde risico's.” ■

NVM-mondhygiënist over internetbeugels

Loes Velthoven, bestuurslid NVM-mondhygiënist: “NVM-mondhygiënist krijgt af en toe de vraag wat ons standpunt is inzake de zogenaamde internetbeugels. Wij adviseren onze leden altijd om hun patiënten door te verwijzen naar een orthodontist en raden het gebruik van aligners zonder verdere monitoring af.”

Internetbeugels versus aligners door specialist

Een behandeling met een 'internetbeugel' is iets heel anders dan een alignerbehandeling bij een specialist met merken als Invisalign, SureSmile, Spark et cetera. Bij beide behandelingen wordt gebruikgemaakt van aligners; 'onzichtbare' beugels. Maar er zijn een paar grote verschillen. Een behandeling met reguliere aligners wordt altijd begeleid door een tandarts of orthodontist. Deze maakt een persoonlijk behandelplan, gebaseerd op diagnosestelling met onder meer röntgenfoto's en klinisch onderzoek. Het behandelplan van internetbeugels is enkel gebaseerd op een 3D-scan of afdruk en onduidelijk is wie het

behandelplan maakt.

Daarnaast vindt er bij een behandeling die aangemeten en begeleid wordt door een specialist regelmatige controle door een tandarts of orthodontist plaats, terwijl bij internetbeugels de monitoring voornamelijk op afstand gebeurt, door middel van een app. Een ander groot verschil is dat een behandeling met internetbeugels veelal gericht is op milde gevallen, waarbij enkele tanden niet recht staan. Met aligners door een specialist kunnen complexere behandelingen worden gedaan, waarbij ook de beet verbeterd kan worden.